# JWS DISK SYSTEM(c)

#### Beschrijving van het systeem

#### 1.1 Apparatuurvereisten

Het JWS DISK SYSTEM(c) is ontworpen voor gebruik van één of twee diskettestations met een P2000T/M onder Basic NL. Hiervoor kunnen 5 1/4 of 3,5 -inch drives (single of double sided) van het Shugart-type (Teac, Philips e.a.) worden gebruikt. Om deze diskettestations te kunnen gebruiken dient de P2000T te zijn voorzien van een zg. 'extension board'. Deze brengt de geheugenomvang van de P2000 van 16K op 48Kbytes RAM en bevat de voor het besturen van de diskettestations benodigde hardware, evenals de aansluiting voor de diskettestations.

#### 1.2 Systeemdiskette

Het diskettesysteem dient te worden gestart met een diskette die het besturingsprogramma bevat.

De standaard systeemdiskette (versie 3.5 SS) is gemaakt voor gebruik van twee diskettestations (single side, 35 tracks). Dit is conform de specificatie van diskettestations die door Philips worden geleverd voor gebruik met de 24K-(Disk)basic en het tekstverwerkingsprogramma Tekst 1.2 (in programmamodule).

De systeemdiskette kan worden aangepast voor afwijkende specificaties (40 of 80 tracks en/of double side).

Het besturingsprogramma kan niet worden gecopieerd.

### 1.3 Starten van het systeem

Het diskettesysteem kan worden gebruikt met een standaard Basic NL module, of met een aangepaste Basic NL module.

#### 1.3.1 Starten met standaard Basic NL module

Met de standaard Basic NL-module dient het systeem als volgt te worden gestart:

- systeemdiskette in eerste diskettestation plaatsen;
- diskettestation en P2000 aanzetten;
- intoetsen: defusr=5:?usr(0) (ENTER)
- op het beeldscherm verschijnt: Jw

JWS DISK SYSTEM(c) versie 3.5 SS (of DS) 31350 bytes vrij

#### 1.3.2 Starten met aangepaste Basic NL module

Met een aanpassing van enkele bytes in de Basic NL-module wordt - al: de diskette met het besturingsprogramma bij het aanzetten van de P2000 in het eerste station is geplaatst - het diskettesysteem automatisch geladen en geactiveerd. Aangepassingen voor de eerste en vierde eprom zijn verkrijgbaar.

#### 2. Functietoetsen

#### 2.1 Cassette- en diskettetoestand

Met het laden van het besturingsprogramma worden tevens een aantal functietoetsen op het kleine toetsenbord gedefinieerd. De belangrijkste daarvan zijn de cassettetoets en de diskettetoets.

#### 2.1.1 Cassettetoestand

Met de cassettetoets wordt het computersysteem ingesteld voor gebruik van de ingebouwde digitale cassetterecorder. De computer meldt dan:

tape Ok

De functietoetsen ondersteunen dan het gebruik van de cassetterecorder en bieden verder nog een aantal andere functies.

#### 2.1.2 Diskettetoestand

Met de diskettetoets wordt het systeem ingesteld voor gebruik van de aangesloten diskettestations. De computer meldt:

disk Ok

De functietoetsen ondersteunen in deze toestand het gebruik van de diskettestations en bieden nog enige andere functies. Een aantal specifieke diskettefuncties dienen onmiddellijk te worden voorafgegaan door het (opnieuw) indrukken van de diskettetoets. Bij het starten van het JWS DISK SYSTEM (c) is het computersysteem in diskettetoestand.

#### 2.2 Functietoetsen in cassettetoestand

In cassettetoestand zijn de volgende functietoetsen gedefinieerd

### TOETS FUNCTIE

zoektoets inhoudsopgave van cassette 'lezen' cassettetoets cassette wissen/formatteren inleestoets programma inlezen van cassette opneemtoets programma op cassette opnemen schermwistoets beeldscherm wissen, cursor links bove regelwistoets laatst ingevoerde regel wissen starttoets programma in het geheugen starten stoptoets programma of gekozen functie stoppen USR-functietoets gebruikersfunctie (?usr(0)) starten liisttoets programmaregels op scherm tonen edit-toets veranderen programmaregel naar keuze fout-toets veranderen laatst uitgevoerde programmaregel diskettetoets omschakelen naar diskettetoestand

ze functiedefinities gelden zolang het systeem in cassettetoestand

. Deze toestand wordt beëindigd door het indrukken van de disketteets. Zie afb. l voor de plaats van de genoemde functietoetsen.

#### 2.3 Diskettefunctietoetsen

In de diskettetoestand zijn de volgende functietoetsen gedefinieerd

#### TORTS FUNCTIR

zoektoets inhoudsopgave van diskette tonen diskettetoets keuze diskette station veranderen inleestoets programma inlezen van diskette opneemtoets programma op diskette opnemen

schermwistoets beeldscherm wissen, cursor links boven regelwistoets laatst ingevoerde regel wissen starttoets programma in het geheugen starten stoptoets programma of gekozen functie stoppen lijsttoets programmaregels op scherm tonen

copieertoets copieren van een programma van drive 1 naar

drive 2 of omgekeerd

fout-toets veranderen laatst uitgevoerde program-

maregel

cassettetoets omschakelen naar cassettetoestand

Deze functies zijn beschikbaar als het systeem in diskettetoestand is. Daarnaast zijn er nog een aantal bijzondere diskettefuncties d alleen werken direct na het indrukken van de diskettetoets:

#### TOETS FUNCTIE

format-toets formatteren van een (nieuwe) diskette; programma-wistoets wissen van een programma of gegevensbestand van diskette;

diskette-wistoets

wissen van een diskette(index) met behoud van

het besturingsprogramma;

crunch-toets inhoud diskette comprimeren na het wissen van

een of meer programma's of bestanden

copieertoets copieren van een diskette

De diskette-toestand wordt beëindigd door het indrukken van de cassettetoets. Zie afb. 2 voor de plaats van de genoemde

functietoetsen.

#### 3. Diskettefuncties

#### 3.1 Algemene gegevens

# 3.1.1 Gebruik diskettefuncties

Diskettefuncties kunnen worden gebruikt in directe opdrachten (meestal door gebruik van functietoetsen) en door opdrachten in een programma. Bij het geven van opdrachten in een programma moet rekening worden gehouden met het vereiste, dat een diskette-opdracht niet alleen vooraf wordt gegaan door een hekje (#), maar dat de opdracht bovendien direct vooraf moet worden gegaan door een regelnummer of een dubbele punt (:) om als diskette-opdracht herkend te worden.

Due . 10 #SYS(2)

10 PRINT "Jan": #SYS(2) of:

10 IF A=1 THEN #SYS(1) Dus NIET maar: 10 IF A=1 THEN :#SYS(1

#### 3.1.2 Keuze van het diskettestation

Bij het starten van de diskettetoestand zijn de diskettefuncties gericht op het eerste diskettestation (system 1). Door na het indrukken van de diskettetoets de 2 in te toetsen (of omgekeerd van 2 naar 1), gevolgd door ENTER of een functietoets, wordt het andere station gekozen voor het uitvoeren van diskettefuncties. Vanuit een programma kan van station worden gewisseld met de instructie:

#sys(getal, var., expr.)

waarbij: - de opdracht vooraf moet worden gegaan door een regelnummer of een : (dubbele punt);

- het getal, de variabele of de expressie een 1 of een 2

moet opleveren.
Wordt bij #SYS géén 1 of 2 gegeven, dan volgt een foutmelding (error code 35).

# 3.1.3 Namen van programma's en bestanden

Voor het opnemen en inlezen van programma's en bestanden op diskette kunnen namen van maximaal 16 karakters worden opgegeven, waarbij alle karakters (ook de uitbreiding) significant zijn. Als de naam dus "probeersel" is, wordt bij een opdracht voor het inlezen van een programma met de naam "probersel" niet gevonden. Een naam wordt bij het wegschrijven bovendien voorzien van een uitbreiding (extension) die de aard van het programma of bestand aangeeft. Bijvoorbeeld:

Een basic-programma "Rente" wordt bij het wegschrijven automatisch voorzien van de uitbreiding BAS:

Rente BAS

Ook voor arrays wordt de uitbreiding automatisch toegevoegd:

tabel INT namen leden STR

Voor het inlezen en opnemen van programma's of bestanden hoeft deze uitbreiding bij de opdracht niet in de naam te worden meegegeven. Als je zelf een uitbreiding meegeeft, bijv:

> 10 DIM A(100) 20 #SAVE\*A@"test"+CHR\$(0)+"JWS"

dan moet deze uitbreiding bij alle opdrachten worden gegeven.

Wanneer de index van een diskette wordt opgevraagd worden per programma behalve de namen met uitbreiding ook vermeld het aantal sectoren dat voor het opslaan is gebruikt (256 bytes per sector) en het aantal bytes dat het programma of gegevensbestand omvat.

# 3.1.4 Foutmeldingen

Het gebruik van de diskettefuncties kan foutmeldingen opleveren wanneer er iets niet in orde is. Hierbij kunnen de volgende foutmeldingen worden gegeven:

error 32	het gevraagde programma of bestand is op de diskette
	in het gekozen station niet gevonden;
	mogelijke oorzaken: verkeerde naam, verkeerde
	diskette, verkeerde drive.

- error 33 bij een schrijfopdracht blijkt de diskette met een plakkertje beveiligd te zijn tegen opnemen;
- error 34 er is iets mis met de disk drive; mogelijke oorzaken: drive staat niet aan, klep niet dicht, geen diskette in drive.
- error 35 bij gebruik van #SYS( ) in een programma is geen 1 of 2 gegeven;
- error 36 bij een schrijfopdracht blijkt de diskette vol te zijn;
- error 37 'out of memory' bij het laden van een programma van diskette (bij #RUN);
  te weinig geheugenruimte (CLEAR) gereserveerd.

Fouten bij gebruik van de diskettefuncties kunnen in programma's worden opgevangen met ON ERROR GOTO en RESUME.

#### 3.2 Diskettefuncties in directe opdrachten:

In diskettetoestand kunnen met behulp van de functietoetsen de volgende directe opdrachten worden gegeven:

#### 3.2.1 Formatteren van een diskette

Een nieuwe diskette of een diskette die volledig gewist moet worden dient geformatteerd te worden.

Plaats de betreffende diskette in het gekozen diskettestation en druk achtereenvolgens de diskettetoets en de format-toets (DEF-toets) in. Na bevestiging wordt de diskette geformatteerd.

#### 3.2.2 Copieren van een schijf

Een diskette kan alleen worden gecopieerd met het origineel in diskettestation I en een geformatteerde 'lege' diskette zonder schrijfbeveiliging in station 2. Het copieren gebeurt vanuit diskettetoestand door de diskettetoets gevolgd door de copieertoets in te drukken.

### 3.2.3 Diskettestation kiezen

Alle diskettefuncties (behalve formatteren) werken voor het gekozen diskettestation. Men kan een ander station kiezen door na het indrukken van de diskettetoets het betreffende nummer te kiezen. Dit verandert dan in de vermelding 'system 1' of 'system 2'.

# 3.2.4 Index diskette opvragen

De inhoudsopgave van een diskette in het gekozen diskettestation kan vanuit de diskettetoestand worden opgevraagd door de zoektoets in te drukken.

# 3.2.5 Opnemen van een programma op diskette

Door in diskettetoestand op de opneemtoets te drukken verschijnt op het beeldscherm: save"

Door de naam in te toetsen waaronder het programma moet worden weggeschreven, gevolgd door ENTER wordt het programma onder die naam met de uitbreiding BAS opgenomen op de diskette. Men kan eventueel zelf een uitbreiding toevoegen, bijvoorbeeld om het programma te onderscheiden van het gelijknamige uitlegprogramma: "assembler"+CHR\$(0)+"INF".

# 3.2.6 Inlezen van een programms van diskette

Door in diskettetoestand op de inleestoets te drukken verschijnt op het beeldscherm: load"

Door correct de naam van het gevraagde programma in te toetsen (evt. met eigen uitbreiding) gevolgd door ENTER, wordt het betreffende programma ingelezen. Men kan ook een kortere naam opgeven, gevolgd door een sterretje (\*). Wordt b.v. na load", ass\* ingetoetst dan wordt de eerst gevonden programma waarvan de naam met "ass" begint in het geheugen geladen

# 3.2.7 Wissen van een programma van diskette

Door achtereenvolgens op de diskettetoets en de regelwistoets te drukken kan een programma van diskette worden gewist. M.u.v. de uitbreiding BAS moet de uitbreiding worden meegegeven, b.v.:

wis  $\bar{n}$  assembler "+CHR\$(0)+"INF", wist het programma assembler met de uitbreiding INF.

Na het wissen blijft er een 'open' plaats op de diskette, die later alleen door een kleiner programma of bestand kan worden ingenomen. Om de geheugenruimte op de diskette zo efficiënt mogelijk te benutten dient na het wissen van één of meer programma's en/of bestanden de

# 3.2.8 Crunchen van een diskette

diskette ge-'crunched' te worden.

Na het wissen van één of meer programma's en/of bestanden dient de informatie op een diskette gecomprimeerd te worden, teneinde de door het wissen vrijgekomen ruimte weer optimaal te kunnen benutten. Dit kan door achtereenvolgens de diskettetoets en de crunchtoets in te drukken. Na bevestiging wordt de informatie op de diskette in het gekozen diskettestation gecomprimeerd.

Indien om welke reden dan ook (bijv. stroomuitval) het crunchen mis gaat zijn alle gegevens verloren! Zorg daarom eerst voor een copie van de diskette! Verder wordt voor het crunchen het volledige RAMgeheugen van de P2000 gebruikt. Alle gegevens c.q. programma's die daar in staan gaan derhalve verloren!

#### 3.2.9 Wissen van een diskette

De inhoud van een diskette kan worden gewist door de index op de diskette te wissen. Vanuit diskettetoestand achtereenvolgens de diskettetoets en de diskette-wistoets indrukken. Na bevestiging wordt de diskette-index gewist.

#### 3.2.10 Copieren programma

Copieren van een programma kan, afhankelijk van het ingschakelde diskettestation, van drive l naar 2 of van drive 2 naar l. Het copieren gebeurt vanuit diskettetoestand door het indrukken van de copieertoets.

#### 3.3 Diskettefuncties in programma's

Een aantal diskettefuncties kunnen in een programma worden aangeroepen. Al deze opdrachten worden voorafgegaan door een hekje (\*) en moeten direct na een regelnummer of dubbele punt (:) komen. We zullen ze achtereenvolgens kort beschrijven.

#### 3.3.1 Diskettestation kiezen

Opdracht: #SYS(integer of variabele of expressie)
Bij de standaard systeemdiskette moet het resultaat tussen haakjes
een 1 of een 2 opleveren.

#### 3.3.2 Inhoud diskette opvragen

Opdracht: #ZOEK(interger of variabele of expressie)
Ook hier moet het resultaat tussen haakjes een 1 of 2 zijn.
Laat de index van de diskette in het gekozen diskettestation zien op
het beeldscherm. #ZOEK(PEEK(&HEFFE)) laat de index van de diskette in
het in bedrijf zijnde diskette station zien.

# 3.3.3 Opnemen van een bestand op diskette

Opdracht: #SAVE\*array @ "naam"
Opnemen van een gegevensbestand (numeriek of string array).
Evenals bij de cassettefuncties bij Basic NL wordt het bestand ondereen andere naam weggeschreven.
Na POKE 60AC,128 wordt toestemming gevraagd of een reeds onder die naam op diskette aanwezig gegevensbestand overschreven mag worden.
Zie ook de basicNL handleiding pag. 88.

#### 3.3.4 Inlezen van een bestand van diskette

Opdracht: #LOAD\*array @ "naam"
Inlezen van een gegevensbestand (numeriek of string array).
Evenals bij de cassettefuncties bij Basic NL wordt het bestand met een vrij gekozen naam onder de oorspronkelijke arraynaam ingelezen Zie ook de basicNL handleiding pag. 87.

pag. 8

# 3.3.5 Wissen van bestand(en) of programma('s) op schijf

Opdracht:

#WIS "naam"

(bestand of programma wissen)

#WIS #

(diskette-index wissen)

Een bestand of programma van een bepaalde naam of de index worden gewist. Na POKE 60AC,128 wordt toestemming gevraagd.

# 3.3.6 Laden en RUNnen van een programma van diskette

Opdracht:

#RUN "naam"

Een programma wordt geladen van de diskette in het gekozen diskett station.

# 3.3.7 Laden en RUNnen van een programma van diskette met behoud van variabelen

Opdracht: #VP "naam"

Een programma wordt geladen van de diskette in het gekozen diskettestation. De variabelen uit het aanwezige programma blijven behouden. Hier moet wel voorzichtig met CLEAR worden omgesprongen.

# v.b. Maak onderstaand programma

10 PRINT A\$

20 END

Save dit programma onder de naam "JWS"

Toets nu NEW in

Maak vervolgens het volgende programma

10 A\$="JWS DISK SYSTEEM"

20 #VP"JWS"

RUN dit programma

Op het scherm zal nu de variabele A\$ zoals gedefineerd in het 2e programma door het le programma op het scherm worden geplaatst In het geheugen staat nu het eerste programma i.p.v. 2e programma

Bij #SAVE, #LOAD, #WIS, #RUN en #VP mag in plaats van een naam ook een variabele worden gegeven.

In plaats van de standaard uitbreiding kan een afwijkende uitbreiding als volgt worden meegegeven:

"naam"+CHR\$(0)+"uitbreiding"

o f

variabele+CHR\$(0)+variabele

of een combinatie van beide.

Dit besturingsprogramma is geen commercieel produkt. Het gebruik is derhalve volledig voor verantwoordelijkheid van de gebruiker. J.W. Strikkers, Hagedisweide 6, 3437 VR NIEUWEGEIN

#### JWS DISK SYSTEM (c)

De uitleg van dit besturingssysteem staat op bijgaande diskette. Als u onderstaande exact opvolgt zal het programma "uitleg" worden gerund.

plaats systeemschijf in drive nr. l zet drive en P2000 aan (in deze volgorde)

toets na Ok in

DEFUSR=5:?USR(0 gevolgd door de ENTER-toets

Op het scherm zal verschi

JWS DISK SYSTEM (c) versie 3.6 DS/SS 31350 bytes vrij

Ok

Toets vervolgens

resultaat

SHIFT 8 (op nummer.toetsenbord)
SHIFT 3 (START)
u\*

system 1 run" run"u\* het uitleg programma wordt van schijf gehaald en gerund.

ENTER-toets

DEFUSR=5:?USR(0) hoeft slecht bij de opstart of na RESET te worden in getoetst. Handig is het om er een basic-programma van te maken en als eerste op een cassette te zetten.

10 IF PEEK(&HE000)=&H20 THEN :#ZOEK(1) ELSE DEFUSR=5: ?USR(0)

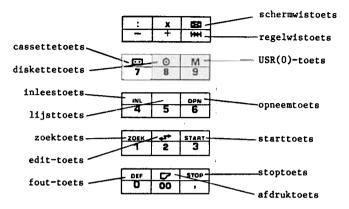
Deze cassette dan in de cassetterecorder te laten zitten. Het systeem zal dan automatisch opstarten.

Indien U reeds in het bezit bent van een versie l... zullen de programma's op die diskettes niet zonder meer met de huidige versie gerund kunnen worden.

Indien hierom verzocht zal op bijgaande diskette het programme "dir herstel" staan. Als u dit programma runt kunnen de reeds bestaande diskettes worden aangepast voor de versie 3.6.

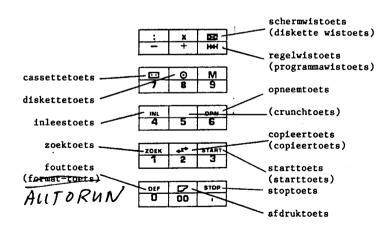
I.W. Strikkers, Hagedisweide 6, 3437 VR Nieuwegein

### F U N C T I E T O E T S E N C A S S E T T E T O E S T A N D



afb.l benamingen functietoetsen in cassettetoestand

# F U N C T I E T O E T S E N D I S K E T T E T O E S T A N D



afb. 2 benamingen functietoetsen in diskettetoestand de tussen haakjes geplaatste benamingen zijn de functies die gelden na indrukken van de diskettetoets.